

Pöytäkirja

14.11.2023

PATENTTILAKITYÖRYHMÄN 13. KOKOUS

Aika keskiviikko 25.10.2023 klo 10.00-12.00
Paikka Valtioneuvoston kokouskeskus, Eteläesplanadi 4, Neuvotteluhuone Sali 1
Läsnä Maija Lönnqvist / teollisuusneuvos, TEM (pj.)

Marjo Aalto-Setälä / johtava lakimies, Patentti- ja rekisterihallitus
Pinja Jaspers, / ASM Microchemistry Oy, Patentti-Insinöörit ry
Albert Mäkelä / lainopillinen asiamies, Suomen Yrittäjät ry
Minna Aalto-Setälä / lakimies, Keskuskauppakamari
Timo Minkkinen / sotilasyli-insinööri, Pääesikunta

Stiina Löytömäki / erityisasiantuntija, TEM (sihteeristö)
Tanja Müller / johtava asiantuntija, TEM (sihteeristö)
Olli Sievänen / johtava neuvontainsinööri, Patentti- ja rekisterihallitus (sihteeristö)
Isabel Karlö / korkeakouluharjoittelija, TEM (sihteeristö)

(Poissa: Noora Laine / lakimies, Patentti- ja rekisterihallitus; Heidi Adler / johtaja, IPR, Orion Oy, Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry; Karri Leskinen / toimitusjohtaja, Boco IP Oy Ab, Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry; Pauli Laitinen / Manager, IPR, Valtion teknillinen tutkimuslaitos VTT Oy; Jaakko Ritvala / markkinaoikeustuomari, Markkinaoikeus; Anna Vuopala / hallitusneuvos, OKM; Jarkko Vuorinen / johtava asiantuntija, Kilpailu- ja kuluttajavirasto; Emma Thomasén / hallitussihteerä, PLM; Johanna Flythström / asianajaja, rekisteröity patenttiasiamies, Suomen Asianajajaliitto SAL, Roschier Asianajotoimisto Oy; Peppiina Huhtala / asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK)

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.04.

2 Osallistujien toteaminen ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3 Ehdotus uudeksi patenttilaiksi – luku 4

Olli Sievänen esitteli sihteeristön koostaman patenttilakiluonnoksen lukuja 4 ja 4a, jotka sisältävät patenttihakemusta, patenttihakemuksen käsittelyä sekä patentin myöntämistä koskevat patenttilain säännökset.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Lakiluonnoksen lukujen 4 ja 4a sisällöstä yleisesti

Lakiluonnoksen lukujen 4 ja 4a sisältämät keskeisimmät rakenteelliset muutokset nykyiseen patenttilakiin ovat nykyisen patenttilain patenttihakemusta, patenttihakemuksen käsittelyä ja sen myöntämistä koskevien säännösten jakaminen kahteen lukuun eli lukuihin 4 ja 4a. Lakiluonnoksen lukujen 4 ja 4a pykälien lopullinen numerointi on vielä työn alla, ja myös lukujen keskinäistä sekä sisäistä esitysjärjestystä on vielä tarkoitus hioa jatkotyöstämisen myötä.

Jatkotyöstämisen kohteena on myös uuden patenttilain kielisääntelyn toteuttaminen. Patenttilain kielisääntelyä on tarkoitus päivittää sekä yhdenmukaistaa kansainvälisen sääntelyn, erityisesti EPC:n kanssa. Yhtenä työajatuksena patenttilain kielisääntelyn päivittämisen osalta on, että esimerkiksi patenttihakemukseen liittyviä käännösvaatimuksia kevennettäisiin nykyisistä vaatimuksista. Tässä vaiheessa uutta patenttilakia on luonnosteltu seuraavien kieliperiaatteiden pohjalta: Ensinäkin hakemus on tehtävä joko suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi, jonka jälkeen hakemus myös käsitellään ko. hakemuskielellä. Toiseksi patenttisuoja edellyttää suomen- tai ruotsinkielisiä vaatimuksia. Vaikka patenttisuoja edellyttäisi edelleenkin suomen- tai ruotsinkielisiä vaatimuksia, on hakemusten käännösvaatimuksia kuitenkin tarkoituksena uuden patenttilain myötä keventää englanninkielisten vaatimusten osalta: lakiluonnoksen mukaan englanninkielisten vaatimusten käännöksiä ei tarvitsisi jatkossa toimittaa ennen patenttihakemuksen julkiseksituloa vaan käännökset voitaisiin toimittaa myöhemminkin - esimerkiksi patentin myöntämisen yhteydessä taikka tätä ajankohtaa aikaisemmin, mikäli hakija haluaisi Suomessa väliaikaista suojaa keksinnölleen ennen patentin myöntämistä. Väliaikaista suojaa koskevaa kielisääntelyä sekä tällaiseen hakemukseen liittyviä käännösvaatimuksia on tarkoitus käsitellä vasta myöhemmin jatkotyöskentelyn aikana eikä niitä koskevaa sääntelyä ole sisällytetty kokouksessa esiteltäviin lakiluonnoksen lukuihin 4 ja 4a.

Suurin osa lopulliseen uuteen patenttilakiin otettavasta kielisääntelystä vaatii vielä kokonaisharkintaa kielisääntelyn sisällön sekä sen lakiin sijoittamisen osalta. Kokouksessa esiteltäviin lakiluonnoksen lukuihin 4 ja 4a on jo kuitenkin alustavasti sisällytetty patentin myöntämiseen liittyvää kielisääntelyä (luvut 4 ja 4a sisältävät säännöksiä patenttihakemuksen kielestä ja hakemuksen käännösvaatimuksista). Sihteeristön mukaan lakiluonnoksen luvussa 4a ehdotetun kielisääntelyn yhdenmukaisuus EPC:n sääntelyn sekä EPO:n käytäntöjen kanssa vaatii kuitenkin vielä tarkistamista jatkotyössä. Kielisääntely vaatii tarkistamista etenkin niiden tilanteiden osalta, joissa hakemus on vireillä Suomessa, mutta se on jo julkaistu aiemmin eri kielellä.

Lakiluonnoksen lukujen 4 ja 4a valmistelussa on kiinnitetty huomiota siihen, miten nykyisen patenttilain pykälämuotoilua sekä laissa käytettyä termistöä voisi päivittää ja yhdenmukaistaa kansainvälisen sääntelyn sekä erityisesti EPC:n kanssa. Lukujen 4 ja 4a termistön päivittämisessä sekä varsinaisessa pykälämuotoilussa on kansallisen immateriaalioikeudellisen sääntelyn ohella otettu mallia myös muusta kansallisesta sääntelystä, kuten tavaramerkkilaista. Lakiluonnoksen valmistelussa on kiinnitetty huomiota myös siihen, miten nykyisessä patenttilaissa käytettyä termistöä voisi modernisoida siten, että lain aineellinen soveltamisala olisi lainlukijalla nykyistä selkeämpi ja helpommin hahmotettavissa.

Lakiluonnoksen lukujen 4 ja 4a sisällön yhdenmukaisuutta on tarkistettu myös kansainvälisen sääntelyn sekä erityisesti EPC:n kannalta. Työryhmän keskustelussa uuden patenttilain yhdenmukaisuutta kansainvälisen sääntelyn sekä erityisesti EPC:n kanssa pidettiin tärkeänä.

Lakiluonnoksen 4. luku: patenttihakemus

Lakiluonnoksen neljännen luvun 2 § sisältää säännökset diaarista, ja siinä ilmoitettavista tiedoista. Nykyisessä patenttilaissa viitataan diaarin sijaan

hakemuspäiväkirjaan, mutta lakiluonnoksen valmistelussa päädyttiin kansallisen sääntelyn yhdenmukaistamiseksi ja selkeyttämiseksi vaihtamaan tämä nykyisen patenttilain ilmaisu "hakemuspäiväkirja" kaupparekisterilaissakin käytettyyn termiin "diaari". Lakiluonnoksen 2§:n merkitsemät keskeiset muutokset nykyiseen patenttilakiin ovat lakiin tehdyt sisältömuutokset diaariin merkittävien tietojen osalta. Diaariin merkittävien tietojen sääntelyä on lakiluonnoksen valmistelussa pyritty tarkastamaan ja yhdenmukaistamaan kansainvälisen sääntelyn kanssa. Lakiluonnoksen valmistelussa ajatuksena on ollut, että uudessa patenttilaissa ei kaikkea diaariin merkittävää tarvitsisi yhtä yksityiskohtaisesti määrittää kuin nykyisessä laissa. Luonnoksen 2 §:n merkitsemät keskeiset muutokset nykyiseen patenttilakiin ovatkin diaarissa ilmoitettavien tietojen yksinkertaistaminen sekä ilmoitettavien tietojen yhdenmukaistaminen kansainvälisen sääntelyn sekä erityisesti EPC:n kanssa. Lakiluonnoksen 2 §:n myötä diaaritiedoissa ei siten jatkossa tarvitse ilmoittaa tutkijainsinöörin nimeä eikä keksijän osoitetta. Keksijän osoitteen tilalla ilmoitetaan jatkossa keksijän kotipaikka (ks. EPC:n sääntö 19.1., jonka mukaan keksijän kotipaikan ilmoittaminen riittää). Siinä missä merkintä mahdollisesta patenttihakemuksen panttauksesta taikka keksintöön annetusta käyttöluvasta voidaan tällä hetkellä tehdä vain patenttihakemusta, voidaan lakiluonnoksen 2 §:n myötä näistä tehdä pyynnöstä myös diaariin merkintä. Muutoksen myötä hakijalla olisi mahdollisuus merkitä diaariin jo hakemusvaiheessa hakemusta taikka keksintöä koskevat panttauksat ja käyttöluvat - siinä missä PRH merkitsee ne tällä hetkellä vasta patentin myöntämisenvaiheessa. Sihteeristö nosti lakiluonnoksen 2 §:n osalta jatkopohdinnan aiheeksi myös kysymyksen siitä, tulisiko tieto hakemusmaksuista ja saapuneista kirjelmistä säilyttää salassa pidettävänä tietona vai tulisiko tästä salassapitovaatimuksesta uuden patenttilain myötä luopua? Näiden tietojen salassapidon tarkoituksenmukaisuutta olisi hyvä arvioida lisää jatkotyössä. Kysymys on relevantti myös siitä näkökulmasta, että edellä mainittujen tietojen salassapito aiheuttaa PRH:n kokemuksen mukaan jatkuvasti myös käytännön ongelmia, kun PRH ei em. tietojen salassapidosta johtuen voi vastata lainkaan tiedusteluihin siitä, onko hakemukseen liittyvät maksut edes suoritettu taikka onko lähetetyt kirjelmät todella saapuneet perille. Sihteeristö ehdotti lopuksi työryhmälle mahdollisuutta lisätä pykälään EPC:n mukainen säännös siitä, että keksijä voisi halutessaan pyytää omien tietojensa salassa pitämistä *ja/tai* että hän voisi kirjallisesti luopua oikeudestaan tulla julkisesti nimetyksi keksinnön keksijäksi (ks. EPC Rule 20.1.). Samantyyppinen ratkaisu on omaksuttu myös EPO:ssa, jossa luovuttiin keksijöiden osoitetietojen keräämisestä sekä luopumisilmoitusten lähettämisestä kaikille (muille) hakijoille. Muutosehdotuksen myötä tällaisen oikeudestaan luopuneen keksijän nimeä ei jatkossa ilmoitettaisi julkisesti eikä siitä luovutettaisi tietoa. Sääntelyehdotuksesta huolimatta tieto keksijästä säilyisi kuitenkin patenttihakemusta. Pykäläehdotuksen pohjalta heränneessä keskustelussa kannatettiin yleisesti 2 §:n sisällön yhdenmukaistamista kansainvälisen sääntelyn sekä erityisesti EPC:n kanssa. Keskustelussa pidettiin tärkeänä, että keksijän osoitetieto eli keksijää koskeva yksilöivä tieto ei olisi jatkossa julkisesti saatavilla. Keskustelussa kannatettiin siten luonnoksen 2 §:n mukaista ehdotusta poistaa diaarissa ilmoitettavien tietojen osalta vaatimus ilmoittaa diaarissa keksijän osoitetiedot sekä tämän vaatimuksen korvaamista EPC:n mukaisella vaatimuksella ilmoittaa diaarissa jatkossa vain keksijän kotipaikka. Keskustelussa arvioitiin myös sihteeristön ehdotusta lisätä lakiin säännös siitä, että keksijä voisi jatkossa pyytää omien tietojensa salassa pitämistä. Keskustelussa pohdittiin myös sitä, miten tämä keksijän tietojen salassapitoa koskeva sääntelymuutos tulisi suhteuttaa muihin kansallisiin keksintöjä säänteleviin lakeihin, kuten maanpuolustuskeksintölakiin taikka työsuhdekeksintölakiin. Tämän osalta keskustelussa pohdittiin myös muutosehdotuksen mahdollisia vaikutuksia kolmansiin, kuten muihin hakijoihin taikka keksijä-työntekijän työnantajaan. Työryhmän keskustelussa pohdittiin, että mikäli keksijä voisi jatkossa ilmoituksellaan pyytää keksijän tietojensa salassa pitämistä, voisiko tai tulisiko tästä luopumisesta ilmoittaa kuitenkin muille hakijoille. Keskustelussa pohdittiin myös sitä, mitä vaikutuksia

muutosehdotuksella on osapuolille esimerkiksi tilanteessa, jossa työnantajan työntekijä on tehnyt keksintöä koskevan patenttihakemuksen erillisen yrityksen nimissä ja on tämän jälkeen pyytänyt keksijän tietojensa poistamista: miten työnantajan voi em. mainitussa tilanteessa saada tietoonsa, että sen työntekijä on tehnyt tiettyä keksintöä koskevan patenttihakemuksen, mikäli keksijän tiedot ovat salassa pidettäviä? Työryhmän keskustelussa pohdittiin, mitä vaikutuksia keksijän tietojen salassa pitämisellä voisi olla tilanteessa, jossa toisella on tosiasiallisesti parempi oikeus keksintöön (esim. työnantaja-työntekijä -tilanne) sekä sitä, miten toinen asianomainen voisi saada keksijän tiedon rekisteristä. Vaikka keskustelussa yleisesti kannatettiin säännöksen yhdenmukaistamista EPC:n sääntelyn sekä EPO:n käytäntöjen kanssa, keskustelussa muutosehdotuksen osalta päädyttiin siihen, että pykälän sisältöä keksijän tietojen salaamisen osalta tulisi vielä arvioida lähemmin jatkotyöskentelyssä. Keskustelussa pidettiin tärkeänä, että lopullisella sääntelyllä turvataan myös toisen parempi oikeus keksintöön sekä asianomaisten oikeus saada keksijän tieto tarvittaessa rekisteristä. Keskustelussa todettiin, että myös muutosehdotuksen vaikutukset sekä yhdenmukaisuus EPC:n sääntelyn sekä EPO:n käytäntöjen kanssa vaatii vielä selvitystä jatkotyöskentelyssä.

Lakiluonnoksen neljännen luvun 5 § sisältää säännökset patentoitavan keksinnön selityksestä. Pykäläehdotuksen muotoilussa on kiinnitetty huomiota muotoilun yhdenmukaistamiseen kansainvälisen sääntelyn sekä erityisesti EPC:n kanssa. Keksinnön selitystä koskevia edellytyksiä on lakiluonnoksen 5.1 §:ssä on pyritty ilmaisemaan nykyistä patenttilakia yksiselitteisemmin. Nykyisessä patenttilaissa keksinnön selitykseltä on vaadittu ”täsmällisyyttä”, mutta tätä käsitettä ei ole nykyisessä patenttilaissa tätä mainintaa enempää määritelty. Tämä keksinnön täsmällisyyttä vaativa ilmaisu on lakiluonnoksen 5.1 §:ssä korvattu seuraavalla muotoilulla: keksinnön tulee olla niin ”selvä ja riittävä”, että alan ammattilainen voi sen perusteella käyttää keksintöä. Sihteeristö esitti pykälän muotoilulle myös muita, kansainväliseen säädösaineistoon perustuvia muotoiluja. Muutosehdotuksensa taustaksi sihteeristö esitteli kansainvälistä säädösaineistoa, joissa käytetään keksinnön selityksen määrittämiseksi lakiluonnoksessa ehdotetun muotoilun mukaisia ilmaisuja: keksinnön selityksen täytyy olla *selvä, selkeä, täsmällinen, täydellinen, ytimekäs ja/tai lyhyt* (ks. EPC art. 83, PCT art. 5, SOU 2015:41 4 kap. 4). Pykäläehdotuksen pohjalta heränneessä keskustelussa pohdittiin ehdotettujen ilmaisujen mahdollisia merkityseroja ja sitä, mikä ehdotetuista ilmaisusta vastaisi sekä sisällöltään että tarkoitukseltaan parhaiten EPC:n alkuperäiskielistä muotoilua keksinnön selityksen määrittämisestä (EPC art. 83, eng. sufficiently clear and complete). Keskustelussa nostettiin esille myös toinen vaihtoehtoinen ilmaisu patenttilain nykyiselle muotoilulle: keksinnön tulisi olla niin ”selvä ja kattava”, että alan ammattilainen voi sen perusteella käyttää keksintöä. Tämän ehdotuksen osalta keskustelussa pohdittiin kuitenkin, olisiko termi ”kattava” ilmaisuna liian epämääräinen tai ainakin epämääräisempi kuin sihteeristön ehdottama muotoilu siitä, että keksinnön tulee olla ”selvä ja riittävä”. Keskustelussa pidettiin tärkeänä arvioida jatkotyössä sitä, onko ehdotettu termimuutos pykälään tosiasiallisesti yhdenmukainen kansainvälisen sääntelyn sekä erityisesti EPC:n kanssa vai onko ehdotetuilla suomenkielisillä ilmaisulla ”selvä” ja ”riittävä” liian suuri merkitysero verrattuna EPC:n alkuperäiskieliseen muotoiluun (eng. sufficiently clear and complete). Vaikka keskustelussa päätöstä pykälän lopullisesta muotoilusta ei vielä tehty, sai keskustelussa eniten kannatusta kuitenkin termi ”riittävä”. Vaikka keskustelussa yleisesti kannatettiin säännöksen yhdenmukaistamista EPC:n kanssa, päädyttiin keskustelussa lopulta siihen, että uuden termin valintaa ja muotoilua sekä termiehdotusten välisiä merkityseroja tulisi pohtia lisää jatkotyöskentelyssä.

Sihteeristö ehdotti edellä todetun lisäksi lakiluonnoksen toisen luvun 5 §:ään myös rakenteellista muutosta eli uuden lainkohdan lisäämistä. Sihteeristö ehdotti, että 5 §:ään lisätään kolmantena momenttina biodirektiivin muotoiluun perustuva, geenisekvenssejä koskeva lainkohta: ”Geenin sekvenssin tai osasekvenssin teollinen käyttö on esitettävä havainnollisesti selityksessä tai muuten

patenttihakemuksessa”. Varsinaisessa biodirektiiviin säädöstekstissä todetaan, että ”geenin sekvenssin tai osasekvenssin teollinen käyttö on esitettävä havainnollisesti patenttihakemuksessa” (ks. BioD art 5(3)). Muutosehdotuksensa taustaksi sihteeristö esitteli myös Ruotsin uutta patenttilakia koskevaa ehdotusta, johon biodirektiiviä mukaileva, ehdotuksen kanssa samankaltainen lisäys on tehty (ks. SOU 2015:41 4 kap. 2 §). Työryhmän keskustelussa pohdittiin ehdotetun muotoilun yhdenmukaisuutta biodirektiivin kanssa. Keskustelussa pohdittiin, että mikä merkitys pykälän uuden muotoilun kannalta on annettava sille, että biodirektiivissä ei mainita, että geenisekvenssin teollinen käyttö tulisi esittää sekä selityksessä että patenttihakemuksessa, kuten lakiluonnoksen ehdotuksessa on asia ilmaistu. Keskustelussa pohdittiin lisäksi myös muita vaihtoehtoisia muotoiluja lainkohdalle, kuten tulisiko ”geenisekvenssien teollinen käyttö esittää havainnollisesti *joko* selityksessä *tai* patenttihakemuksessa”. Keskustelussa pohdittiin myös sitä, tulisiko lainkohdan lopullinen muotoilu olla vielä ehdotustakin yhdenmukaisempi biodirektiivin kanssa eli tulisiko lainkohdassa säätää biodirektiivin tavoin, että em. geenisekvenssien teollinen käyttö tulee esittää havainnollisesti (vain) patenttihakemuksessa. Keskustelussa ehdotettiin lopuksi, että lainkohdan työversiona voisi toimia muotoiluehdotusten sekä direktiivin mukaisen muotoilun yhteensovitus eli ilmaisu ”—*joko* selityksessä *tai muuten* patenttihakemuksessa”. Keskustelussa päädyttiin siihen, että lainkohdan tarkempaa muotoilua olisi hyvä pohtia lisää jatkotyöskentelyssä.

Lakiluonnoksen neljännen luvun 6 § sisältää säännökset patenttivaatimuksista. Pykäläehdotuksen muotoilussa on kiinnitetty huomiota muotoilun yhdenmukaistamiseen kansainvälisen sääntelyn sekä erityisesti EPC:n kanssa. Lakiluonnoksen 6 §:n osalta keskeinen muutos nykyiseen patenttilakiin on säännöksen yksinkertaistettu ja nykyistä täsmällisempi muotoilu siitä, miten patenttivaatimukset määräävät sen keksinnön, jolle patenttisuojaa haetaan. Pykäläehdotuksen mukaan ”patenttivaatimusten tulee olla *selkeitä ja ytimekkäitä*, ja niille on oltava tuki selityksessä”. Sihteeristö ehdotti em. lainkohdalla myös muita vaihtoehtoisia muotoiluja: ”Patenttivaatimusten tulee olla selkeitä /selviä/täsmällisiä ja/tai lyhyitä tai ytimekkäitä, --”. Muutosehdotuksensa taustaksi sihteeristö esitteli kansainvälistä sääntelyä sekä erityisesti EPC:n säännöksiä, joiden mukaan patenttivaatimuksien tulee olla *selkeitä ja täsmällisiä taikka selviä ja lyhyitä* (ks. EPC art. 84, PCT art.6 ja SOU 2015:41 4 kap. 6 §). Pykäläehdotuksen pohjalta heränneessä keskustelussa kannatettiin yleisesti säännöksen yhdenmukaistamista EPC:n kanssa. Keskustelussa pohdittiin kuitenkin sitä, onko ehdotetuilla, suomenkielisillä ilmaisulla tosiasiaa liian suuri merkitysero verrattuna sekä kansainvälisen säädösaineiston että EPC:n alkuperäiskieliseen muotoiluun (EPC art 84, eng. [the claims] shall be clear and concise). Keskustelussa nostettiin myös esille kysymys siitä, että onko ehdotuksen mukainen termi ”ytimekäs” liian epätäsmällinen termi ja siten myös lakitekstiin soveltumaton termi. Keskustelussa pohdittiin myös sitä, miten EPC:n englanninkielinen ilmaisuun ”clear and concise” tulisi käännösversiota ajatellen suhtautua siten, että suomenkielisessä versiossa säilytettäisiin EPC:n alkuperäiskielisen ilmaisun sisältö ja tarkoitus. Keskustelussa ehdotettiin tämän pohjalta, voisiko lainkohdan ilmaisun muuttaakin muotoon ”patenttivaatimusten tulee olla *selkeitä ja täsmällisiä*” taikka ”—selkeitä ja *tiivitä*”. Näistä molemmat ehdotukset keräsivät kannatusta työryhmän keskustelussa. Päätöstä pykälän lopullisesta muotoilusta ei keskustelussa vielä tehty. Keskustelussa pidettiin tärkeänä, että jatkotyössä arvioidaan ehdotettujen ilmaisujen mahdollisia merkityseroja ja sitä, mikä ehdotetuista ilmaisuista vastaisi sekä sisällöltään että tarkoitukseltaan parhaiten EPC:n alkuperäiskielistä muotoilua patenttivaatimusten sisällöstä.

Sihteeristö ehdotti lakiluonnoksen toisen luvun 6 §:n osalta myös, että uudesta patenttilaista poistettaisiin nykyisen patenttilain 8.2 §:ää vastaava säännös: ”Se, että keksintö tarkoittaa kemiallista yhdistettä, ei edellytä tietyn käytön ilmoittamista patenttivaatimuksessa”. Kyseinen säännös on lisätty nykyiseen patenttilakiin vuonna 1980, jolloin Suomessa omaksuttiin rajoittamattoman

tuotesuojan periaate muiden Pohjoismaiden ja Euroopan patenttisopimuksen tavoin (patenttilain muutos 1980.407, HE 1979.139). Säännöksen lisääminen lakiin merkitsi lisäämisaikanaan uuden tulkintalinjan vahvistamista. Koska kyseisen lainkohdan sisältämä tulkintalinja on kuitenkin nykyään itsestään selvä, on säännös sellaisenaan laissa tarpeeton. Tähän nojaten sihteeristö ehdotti nykyisen patenttilain 8.2 §:n vastaavan säännöksen poistamista uudesta patenttilaista.

Lakiluonnoksen neljännen luvun 13 § sisältää säännökset patenttihakemuksen tekemispäivän määräytymisestä. Lakiluonnoksen 13§:n 1.momentin osalta sihteeristön ehdottama keskeinen muutos nykyiseen patenttilakiin on puhtaasti rakenteellinen eikä tämä muutosehdotus siten merkitsisi muutosta patenttilain nykyiseen asiasisältöön. Tämä 13 §:n 1.momentin merkitsemä keskeinen muutos nykyiseen patenttilakiin lainkohdan yksinkertaistettu ja nykyistä havainnollistavampi muotoilu siitä, *miten ja mihin* seikkoihin nojaten patenttiviranomainen määrittää patenttihakemuksen tekemispäivän (ts. lainkohtaan on lakiluonnoksessa lisätty luettelointi tekemispäivän määräävistä seikoista). Nykyisen patenttilain 8 b §:n 1.momentin mukaan patenttiviranomainen antaa tekemispäivän patenttihakemuksella, jos ”-- hakemuksessa on viittaus aikaisemmin tehtyyn patentti- tai hyödyllisyysmallihakemukseen ja hakija on antanut tiedot patentti- tai hyödyllisyysmallihakemuksen *tekemispäivästä*, hakemusnumerosta sekä patenttiviranomaisesta, jolle hakemus on tehty.” Sihteeristö toi lainkohdan osalta esityksessään esille, että kansainvälisen patenttilakisopimuksen mukaan tieto patenttihakemuksen- tai hyödyllisyysmallihakemuksen tekemispäivästä ei ole tarpeellinen tieto esittää, sillä kansallinen patenttiviranomainen voi yksilöidä hakemuksen myös sen hakemusnumeron sekä hakemuksen vastaanottaneen patenttiviranomaisen perusteella (ks. PLT Reg. Rule 2(5)). Kansainvälisen patenttilakisopimuksen mukaan tekemispäivän ilmoittaminen ei ole pakollista, joten aikaisemmin tehdyn hakemuksen tekemispäivästä ilmoittamisesta voitaisiin tämän perusteella myös uuden patenttilain osalta luopua. Tähän nojaten sihteeristö ehdotti mahdollisuutta poistaa lakiluonnoksen 13.1 §:n luettelon kohdasta 3c maininta aiemman hakemuksen tekemispäivästä.

Lakiluonnoksen 13 §:n 2.momentin osalta sihteeristö ehdotti lakiin uuden lainkohdan lisäystä. Sihteeristön esityksen mukaan nykylaista puuttuu kansainvälisen patenttilakisopimuksen mukainen säännös siitä, että mikäli hakija tekee viittauksen aiempaan hakemukseen saadakseen kansalliselta patenttiviranomaiselta hakemuksen tekemispäivän, edellyttää hakemuspäivän saaminen sitä, että hakija antaa *hakemuskopion tai jäljennöksen tällaisesta aiemmasta hakemuksesta* (ks. PLT art. 5(7) ja PLT Reg. Rule 2(5)). Nykyisessä patenttiasetuksessa säädetään aikaisemman hakemuksen tekemispäivän määräytymisestä, ja siitä, että mikäli kansallista patenttihakemusta tehtäessä ilmoitetaan, että samaa keksintöä koskeva hakemus on annettu Suomen ulkopuolella olevalle patenttiviranomaiselle ja mikäli tämän ulkomaisen hakemuksen tekemispäivä ja numero on ilmoitettu, on hakemuksen myöhemmin annetun ja oikeaksi todistetun jäljennöksen katsottava saapuneen kansalliselle patenttiviranomaisella samanaikaisesti, kun hakemus Suomessa tehtiin (PatA 21.3). Sekä nykyisestä patenttilaista että patenttiasetuksesta puuttuu kuitenkin säännös siitä, että kansallisen patenttihakemuksen tekemisen yhteydessä aiemman hakemuksen tekemispäivään vetoaminen edellyttää hakemuskopion antamista *tietyissä määräjassa*. Tähän nojaten sihteeristö ehdotti edellä mainitun patenttiasetuksen säännöksen nostamista lain tasolle lainkohtaan 13.2 § sekä patenttilakisopimuksen mukaista määräajan lisäystä samaiseen lainkohtaan 13.2 §. Lakiluonnoksen 13.2 §:n myötä hakijan tulisi hakemuspäivän saamiseksi toimittaa edellä mainitussa tilanteessa hakemuksen oikeaksi todistettu jäljennös *neljän kuukauden kuluessa hakemuksen tekemispäivästä*. Sihteeristö esitteli ehdotuksensa taustaksi patenttilakisopimuksen määräyksiä määräajan pituudesta. Sihteeristö ehdotti määräajan pituudelle myös muita vaihtoehtoisia, patenttilakisopimuksessa mainittuja määräaikoja: patenttilakisopimuksen mukaan

viranomainen voi vaatia kopiota sekä mahdollista käännöstä aiemmasta hakemuksesta 2 kk:n kuluessa hakemuksen tekemispäivästä taikka sertifioitua kopiota 4 kk:n kuluttua hakemuksen tekemispäivästä (ks. PLT Reg. Rule 2(5)). Työryhmässä pohdittiin, että mikäli lakiin tehtäisiin ehdotettu lisäys hakemuskopion vaatimisesta, tulisi muuttamisen yhteydessä arvioida myös sitä, onko muutoksella vaikutuksia esimerkiksi ulkomailla jätettyjen ja salassa pidettävien patenttihakemusten osalta. Keskustelussa pohdittiin, voisiko tällaisesta ulkomailla aiemmin tehdystä ja salassa pidettävästä hakemuksesta säännösmuutoksen myötä saada hakemuskopion, mikäli jokin hakijoista tekisi keksintöä koskevan patenttihakemuksen myöhemmin myös Suomessa. Keskustelussa pidettiin tärkeänä, että jatkotyössä arvioidaan säännöksen vaikutuksia sekä yhdenmukaisuutta hakemusten salassapitosäännösten sekä erityisesti NATO-keksintölain kannalta. Tämän osalta keskustelussa todettiin, että muutosehdotuksen vaikutukset sekä yhdenmukaisuus em. muun sääntelyn kanssa vaatii vielä selvitystä jatkotyöskentelyssä. Keskustelussa todettiin, että lopullista pykälämuotoilua ja sen sisältöä tulisi pohtia lisää jatkotyöskentelyssä.

Lakiluonnoksen neljännen luvun 14 § sisältää säännökset patenttihakemuksen puuttuvista osista ja hakemuksen tekemispäivän muuttamisesta. Pykäläehdotuksen muotoilussa on kiinnitetty huomiota muotoilun yhdenmukaistamiseen patenttilakisopimuksen sekä EPC:n kanssa. Lakiluonnoksen 14 §:n merkitsemät keskeiset muutokset nykyiseen patenttilakiin ovat patenttilain 8 c §:n 1.momentin jakaminen kahteen osaan eli luonnoksen lainkohtiin 14.1 § ja 14.2 §. Tämän lisäksi pykäläehdotukseen on nostettu lain tasolle nykyisen patenttimääräyksen sisältämä tarkennus siitä, että hakija voi toimittaa hakemuksesta puuttuvia osia myös omatoimisesti ilman viraston kehotusta (ks. PatM 65 §). Pykäläehdotuksessa edellä mainittua nykyisen patenttilain 8 c §:n 1.momentin mukaista muotoilua on yhdenmukaistettu patenttilakisopimuksen sekä EPC:n vastaavan muotoilun kanssa (ks. PLT art (5) ja 5(6) sekä EPC rule 56).

Lakiluonnoksen neljännen luvun 16 § sisältää säännökset patenttihakemuksen muuttamisesta. Pykäläehdotus vastaa nykyisen patenttilain 13 §:ää eikä pykäläehdotus merkitse muutosta nykyisen patenttilain sisältöön.

Lakiluonnoksen neljännen luvun 17 § sisältää säännökset patenttihakemuksen jakamisesta. Lakiluonnoksen 17 § pohjautuu nykyisen patenttilain 11 §:ään. Lakiluonnoksen 17 §:n säännösmuotoilussa on nykyisen patenttilain vastaavaa 11 §:n sääntelyä pyritty tiivistämään ja yksinkertaistamaan. Nykyisen patenttilain 11 §:ä on muotoiltu vaikeatulkintainen, koska vaikka sen pykäläotsikossa on viitattu hakemuksen jakamiseen ja lohkomiseen, ei näitä termejä esiinny lainkaan varsinaisessa pykälän säännöstekstissä. Tämän johdosta lakiluonnoksessa 17 §:n 1.momentti on muotoiltu käytännössä kokonaan uudestaan: lakiluonnoksen 17§:n 1. momentin perustana ollut nykyisen patenttilain 11 §:n muotoilu on korvattu lakiluonnokseen patenttiasetuksen vastaavan sisältöisellä mutta selkeämmällä sääntelyllä. (ks. PatA 22 § ja 24.2 §). Sihteeristö on nostonut nämä patenttiasetuksen säännökset lain tasolle selkeyttääkseen lakitekstiä. Vastaavanlainen ratkaisu patenttiasetuksen säännöksien nostamisesta lain tasolle esiintyy säädösratkaisuna myös Ruotsin uutta patenttilakia koskevassa ehdotuksessa (SOU 2015:41 6 kap. 9§). Sihteeristö ehdotti lopuksi myös, että uuden patenttilain 17.1§:n myötä poistetaan mahdollisuus lohkausun.

Pykäläehdotuksen 17 §:n 2.momentissa säädetään siitä, *milloin patenttihakemuksen jakaminen* voi tapahtua. Nykyisessä patenttilaissa ei ole täsmällisesti määritelty sitä, mikä määräaika hakemuksen jakamiselle on asetettu. Tätä määräaikaa koskevan sääntelyn selkeyttämiseksi sihteeristö ehdotti, että patenttiasetuksesta ja patenttimääräyksestä nostetaan asiaa selkeyttävää sääntelyä lakiluonnoksen 17.2 §:ään. Lakiluonnoksen 17.2§:n merkitsemä keskeinen asiamuutos nykyiseen patenttilakiin on, että patenttihakemuksen jakaminen voisi tapahtua jatkossa ainoastaan ennen kuin patentin hyväksymisestä on kuulutettu. Sääntelyehdotus tarkoittaa, että

patenttihakemuksen jakaminen voidaan suorittaa patentin myöntämiseen asti. Sihteeristö ehdotti jakamista koskevalle määräajalle myös vaihtoehtoisesti EPC:ssä mainittua määräaika, jonka mukaan patenttihakemuksen jakaminen voi tapahtua hakemuksen vireilläoloaikana (ks. EPC Rule 36(1)). Sihteeristö toi lopuksi esille, että EPO:ssa on EPC:n määräaikasääntelyä tulkittu siten, että mikäli hakemus jää sillensä, sitä ei voida enää jakaa, koska se ei ole de facto enää vireillä. Lisäksi EPO:n käytäntöjen mukaan tilanteessa, jossa hakemus on peruutettu, hakemuksen jakaminen voidaan kuitenkin tehdä vielä peruutusaikana. Pykäläehdotuksen pohjalta heränneessä keskustelussa pohdittiin ehdotettujen määräaikojen mahdollisia vaikutuksia erityisesti varhaisen vaiheen keksintöjen kannalta. Keskustelussa nostettiin esille, että erityisesti varhaisen vaiheen keksintöjen kannalta myöhäisempi jakamisvaihtoehto voisi olla tärkeä, sillä usein vasta jatkokehityksen myötä saadaan ymmärrys hakemuksen jakamisen tarpeesta sekä ymmärrys keksinnön todellisesta kaupallisesta arvosta. Keskustelussa tuotiin esille, että erityisesti alhaisemman keksinnöllisyystason omaavien keksintöjen osalta voisi olla hyvä, mikäli hakija voisi patenttihakemuksen jälkeen jakaa tai muuntaa hakemuksen hyödyllisyysmallihakemukseksi. Keskustelussa todettiin, että säännöstä voisi olla hyvä arvioida jatkotyössä suhteessa hyödyllisyysmallisääntelyyn.

Lakiluonnoksen 4a luku: patenttihakemuksen käsittely ja patentin myöntäminen

Lakiluonnoksen 21 § sisältää säännökset kolmansien osapuolten huomautuksista. Pykäläehdotus merkitse muutosta nykyisen patenttilain sisältöön siten, että patenttiasetuksesta on nostettu kolmannen osapuolen huomautusta (muistutusta) koskevaa sääntelyä lain tasolle (ks. PatA 26 a §).

Lakiluonnoksen 24 § sisältää säännökset velvollisuudesta käyttää asiamiestä. Pykäläehdotus pohjautuu nykyisen patenttilain 12.1 §:ään. Pykäläehdotuksessa asiamiehen käyttöpakko on tavaramerkkilain tavoin muutettu koskemaan ETA-maiden ulkopuolisia hakemuksia (ks. TmL 28 §). Työryhmän keskustelussa nostettiin esille kysymys säännöksen muotoilusta, ja erityisesti siitä, mitä implikaatioita pykäläehdotuksen mukaisella ilmaisulla, että ETA:n ulkopuolinen asiamies on ”oikeutettu edustamaan” voi olla tilanteissa, joissa käsitellään esimerkiksi turvallisuusluokiteltuja tietoja. Keskustelussa nostettiin esille, että esitettyä muotoilua olisi hyvä tarkistaa erityisesti turvallisuusluokiteltujen ja salassa pidettävien tietojen käsittelyn kannalta. Keskustelussa todettiin, että pykäläehdotuksen yhdenmukaisuus salassapitosäännösten sekä erityisesti NATO-keksintösääntelyn osalta vaatii vielä tarkastamista jatkotyöskentelyssä.

Lakiluonnoksen 26 § sisältää säännökset patenttihakemuksen puutteista ja niiden korjaamisesta. Pykäläehdotus pohjautuu nykyisen patenttilain 15 §:ään, ja pykäläehdotus ei merkitse varsinaista asiamuutosta nykyisen patenttilain sisältöön vaan pykäläehdotuksessa on lähinnä pyritty selkeyttämään säännöksen muotoilua. Nykyisen patenttilain mukaan ”jollei hakija välipäätöksessä määrätyn ajan kuluessa anna lausumaansa *tai ryhdy toimenpiteisiin puutteellisuuden korjaamiseksi*, josta on huomautettu, hakemus on jätettävä sillensä”. Pykäläehdotuksen myötä ilmaisu ”—tai ryhdy toimenpiteisiin puutteellisuuden korjaamiseksi” muutettaisiin muotoon ”—tai korjaa puutteellisuutta”. Muutoksella pyritään selkeyttämään nykyistä asiantilaa sekä säännöksen tämän hetkistä tulkintaa.

Lakiluonnoksen 27 § sisältää säännökset patenttihakemuksen hylkäämisestä. Pykäläehdotus vastaa nykyisen patenttilain 16 §:ää eikä pykäläehdotus merkitse muutosta nykyisen patenttilain sisältöön. Pykäläehdotuksen osalta sihteeristö nosti lopuksi työryhmälle jatkopohdinnan aiheeksi, onko nykyisen säännöksen muotoilu liian jyrkkä tai ehdoton, ja tulisiko sitä tästä näkökulmasta muotoilla uudelleen.

Lakiluonnoksen 28 § sisältää säännökset useita keksintöjä sisältävän hakemuksen tutkimisesta. Pykäläehdotus merkitse muutosta nykyisen patenttilain

sisältöön siten, että patenttimääräyksestä on nostettu määräyksiä lain tasolle (ks. PatM 36.1§). Määräyksen lisääminen patenttilain tasolle ei muuta nykyistä oikeustilaa, sillä PRH:ssä tutkitaan tälläkin hetkellä määräyksen mukaisesti vain patenttivaatimuksissa ensin esitetty keksintö. Sihteeristö esitteli ehdotuksensa taustaksi Ruotsin uutta patenttilakia koskevaa ehdotusta, jossa patenttimääräyksen kaltainen säännös on päädytty nostamaan lain tasolle (ks. SOU 2015:41 4 kap. 20.1§). Työryhmän keskustelussa kannatettiin sihteeristön pykäläehdotusta.

Lakiluonnoksen 29 § sisältää säännökset kansainvälisen uutuustutkimuksen kaltaisesta tutkimuksesta eli ITS-tutkimuksesta. Lakiluonnoksen 29.1§ pohjautuu nykyisen patenttilain 9 §:ään, johon se on otettu vuonna 1980 patenttilakisopimuksen myötä (ks. PCT art 15(5)(a)). Sihteeristö totesi, että pykäläehdotuksen lopullinen muotoilu on vielä kesken, ja jatkopohdittavana on mm. kysymys siitä, nostetaanko pykälään lain tasolle myös patenttiasetuksessa uutuustutkimusta koskevaa sääntelyä (ks. PatA 5 §). Sihteeristö esitti vaihtoehtoisesti myös mahdollisuutta luopua ITS-tutkimuksesta kokonaan, sillä ainakin PRH:ssa sen käytön on todettu olevan hyvin harvinaista, eikä tiedossa myöskään ole, mitä hyötyä kyseinen säännös hakijoille nykyisellään tuottaa. Pykäläehdotuksen pohjalta heränneessä keskustelussa todettiin, että ennen ITS-tutkimusta luopumista olisi tärkeä selvittää, mikä on ITS-tutkimuksen todellinen käyttöaste- ja tarve hakijoiden näkökulmasta. ITS-tutkimuksen säilyttämisen tai poistamisen osalta olisi myös hyvä selvittää, miten tutkimuksen suorittamisesta koituvat kustannukset kohdentuvat, ja minkälaista rasisitusta se luo esimerkiksi kansalliselle patenttiviranomaiselle.

Lakiluonnoksen 30 § sisältää säännökset väitteestä paremmasta oikeudesta keksintöön. Pykäläehdotus vastaa nykyisen patenttilain 17 §:ää eikä pykäläehdotus merkitse muutosta nykyisen patenttilain sisältöön. Pykäläehdotuksen osalta sihteeristö nosti lopuksi työryhmälle jatkopohdinnan aiheeksi, tulisiko erityisesti pykäläehdotuksen 17.2 §:n mukaista muotoilua kuitenkin selkeyttää nykyisestä, sillä se on epämääräisyydestään johtuen luonut käytännöntasolla erilaisia loukkaustilanteita koskevia tulkintaongelmia. Lakiluonnoksen 17.2 §:ää vastaava kohta on muodostunut PRH:ssä erityisen ongelmalliseksi, sillä siinä missä säännös mahdollistaa patenttihakemuksen käsittelyn keskeyttämisen tuomioistuinkäsittelyn ajaksi, se ei estä hakemuksen peruuttamista tai sillensä jäämistä. Pykäläehdotuksen pohjalta heränneessä keskustelussa todettiin, että nykyinen muotoilu saattaa mahdollistaa tilanteen patenttisuojan väärinkäyttämisen tilanteessa, jossa toisella osapuolella olisikin parempi oikeus keksintöön. Tähän nojaten keskustelussa ehdotettiin seuraavaa muotoilua lakiluonnoksen 17§:n 2.momentille: ”Milloin riita paremmasta oikeudesta keksintöön on vireillä tuomioistuimessa, hakemusta ei saa jättää sillensä, hylätä tai hyväksyä eikä peruuttaa ennen kuin vaatimus on lopullisesti ratkaistu.”

Lakiluonnoksen 30a § sisältää säännökset paremmasta oikeudesta keksintöön. Pykäläehdotuksen mukaan: ”Jos joku näyttää patenttiviranomaiselle, että hänellä on parempi oikeus keksintöön kuin hakijalla, patenttiviranomaisen tulee hänen vaatimuksestaan siirtää hakemus hänelle. Milloin siirtoa on vaadittu, hakemusta ei saa jättää sillensä, hylätä tai hyväksyä eikä peruuttaa ennen kuin vaatimus on lopullisesti tutkittu”. Pykäläehdotus vastaa siis nykyisen patenttilain 17 §:ää muuten paitsi siltä osin, että säännöksestä ehdotetaan poistettavaksi seuraava lainkohta: ”Sen, joka saa patenttihakemuksen siirrettyksi itselleen, on suoritettava uusi hakemusmaksu”. Sihteeristön ehdotus merkitsee, että toiselta, jolla on parempi oikeus keksintöön ei jatkossa vaadittaisi suoritettavaksi uutta hakemusmaksua. Sihteeristö esitti vaihtoehtoisesti myös mahdollisuutta luopua koko pykälästä, koska ainakaan PRH:lla ei ole tiedossa tapausta, jossa hakemusta olisi siirretty nimenomaisesti tämän pykälän nojalla. Tämä johtuu siitä, että käytännössä paremman oikeuden osoittamiseksi vaadittava näyttö on tarkoittanut tuomioistuimen päätöstä tai edellisen hakijan kirjallista suostumusta,

jolloin hakemuksen siirto on tapahtunut muiden perusteiden kuin kyseessä olevan patenttilain 18 §:n nojalla. Sihteeristön tiedossa ei siis ole, että pykälää olisi koskaan sellaisenaan sovellettu hakemuksen siirron perusteena. Sihteeristö tiedotti työryhmää lopuksi vielä siitä, että kyseessä on vanha pohjoismainen pykälä, jonka tarkoituksenmukaisuutta voisi olla jatkotyössä hyvä pohtia. Sihteeristön mukaan Ruotsin uutta patenttilakia koskevassa ehdotuksessa säännös on kuitenkin vielä säästetty (ks. SOU 2015:41). Pykäläehdotuksen pohjalta heränneessä keskustelussa pohdittiin, miten säännöstä voisi tasapainottaa patenttihakemuksen tehneen hakijan ja toisen osapuolen välillä, jolla saattaisi olla parempi oikeus keksintöön ja voiko säännöksellä olla vaikutusta osapuolten sopimushalukkuuteen. Keskustelussa todettiin, että säännöksen säilyttämisellä voi olla etuja, ja asiaa tulisi pohtia lisää jatkotyöskentelyssä. Työryhmän keskustelussa kannatettiin sihteeristön ehdotusta maksusäännöksen poistamisesta: muutoksen myötä toiselta, jolle hakemus on siirretty ja jolla on parempi oikeus keksintöön ei jatkossa vaadittaisi suoritettavaksi uutta hakemusmaksua.

Lakiluonnoksen 31 § sisältää säännökset hakemuksen hyväksyttävyyttä koskevasta ilmoituksesta. Pykäläehdotuksen muotoilussa on kiinnitetty huomiota muotoilun ja sen tarkoituksen yhdenmukaistamiseen EPC:n sääntelyn sekä EPO:n myöntämisprosessin kanssa. Lakiluonnoksen 31 § pohjautuu nykyisen patenttilain 19 §:ään, jossa säädetään hakemuksen hyväksyttävyyttä koskevaan ilmoitukseen liittyvistä toimenpiteistä sekä patenttiasetuksen 29 §:ään, jossa säädetään patenttihakemusta koskevasta välipäätöksestä. Sihteeristön pykäläehdotuksen myötä suojan laajenemiskiellon ja jakamiskiellon alkaminen nykyisen patenttilain 19 §:n mukaisesta ilmoituksesta poistetaan ja pykäläehdotuksen myötä ko. ajankohta siirretään patentin myöntöpäivään. Pykäläehdotus merkitsee asiasisällöllisesti muutosta patentin myöntämistä edeltävään prosessiin, joka pykäläehdotuksen myötä on lähempänä EPO:ssa omaksuttua myöntämisprosessia (ks. EPC Rule 71). Pykälän lopullinen muotoilu vaatii vielä harkintaa jatkotyössä. Sihteeristö ehdotti lakiluonnoksen 31 §:n osalta myös, että lainkohdasta poistetaan patenttilain 19.4 §:n mukainen painatusmaksun vapautumista koskeva säädös. Sihteeristön mukaan vapautuksen myöntäminen nykyisellään edellyttää selvitystä ja todisteita hakijan taloudellisesta tilanteesta, jolloin menettely on työläs sekä hakijan että patenttiviraston näkökulmasta. Sihteeristön mukaan vapautuksia haetaan nykyisellään vähän eli säännöksen tarve on vapautuksen hakemisen kysynnän perusteella vähäinen. Sihteeristö ehdotti, että yksittäistä hakijaa olisi säännöksen mukaisen vapautuksen sijaan hyvä tukea ensisijaisesti muilla tavoilla. Työryhmän keskustelussa kannatettiin sihteeristön ehdotusta poistaa laista painatusmaksun vapautumista koskeva säännös.

Lakiluonnoksen 32 § sisältää säännökset patentin myöntämisestä. Lakiluonnoksen 32 §:n 1. ja 2. momentti pohjautuu nykyisen patenttilain 20.1 §:ään eikä pykäläehdotus merkitse tältä osin muutosta nykyisen patenttilain sisältöön. Sihteeristö ehdotti kuitenkin lopuksi 32§:n ensimmäisen ja toisen momentin osalta, että voisiko lainkohdasta kokonaan poistaa nykyisen patenttilain 20.1 §:n maininnan siitä, että ”patentinhaltijalle on annettava *patenttikirja*”. Sihteeristön tietojen mukaan, vaikka patenttikirjalla on ennen aineistojen digitalisoimista ollut suurempi merkitys, on se tätä nykyä vain tuloste, eikä sillä ole kansallisesti samaa juridista arvoa kuin digitaalisesti rekisteröidyllä tiedolla patenttioikeudesta. Työryhmän keskustelussa todettiin, että patenttikirjaa koskevan lainkohdan säilyttämisellä voi olla etuja erityisesti kansainvälisestä näkökulmasta, sillä joissain maissa patenttioikeuden tositteena ei käy digitaalinen tosite vaan näissä maissa vaaditaan patenttioikeuden todistamiseksi nimenomaista, fyysistä asiakirjaa. Keskustelussa päätettiin, että otetaan lainkohdasta sihteeristön ehdotuksen mukaisesti pois maininta patenttikirjasta. Työryhmän mukaan patenttikirjaa koskevan säännöksen osalta olisi hyvä arvioida voisiko sen siirtää esimerkiksi patenttiasetukseen taikka –määräykseen.

Lakiluonnoksen 32 §:n 3. momentin osalta sihteeristö ehdotti aineellista muutosta lainkohdan sisältöön: Lakiluonnoksen 32 §:n 3. momentti merkitsee muutosta nykyisen patenttilain sisältöön siltä osin, että siihen on lain tasolle nostettu patenttiasetuksen sääntelyä (ks. PatA 30 §).

Keskustelun lopuksi

Puheenjohtaja totesi, että myös lakiluonnosta koskevat kirjalliset kommentit ovat mahdollisia ja ne otetaan jatkotyössä huomioon.

4 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 22.11. klo 10-12 valtioneuvoston kokouskeskuksen tiloissa Eteläesplanadi 4:ssä, neuvotteluhuone Sali 4:ssä. Kokouksesta on lähetetty kalenterikutsu, ja kokouksen asialista lähetetään lähempänä kokousta.

5 Muut asiat

Ei muita asioita.

6 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.55.

Liitteet

Jakelu Työryhmän jäsenet.